

Tájékoztató az életbiztosítással kapcsolatos adózási szabályokról

Hatályos 2016. január 1-jétől

A biztosító által az adózással kapcsolatosan leírtak kizárólag tájékoztatói célt szolgálnak, azok nem minősülnek adótanácsadásnak, és nem tekinthetők a jogszabály szövegével egyenértékű, teljes körű, hivatalos jogszabály-értelmezésnek. Jelen tájékoztató a 2016.01.01-jén hatályos jogszabályi rendelkezéseken alapul, így a vonatkozó jogszabályok esetleges jövőbeni változásából adódó jogkövetkezményekért a biztosító nem vállal felelősséget. Az adójogszabályok tartalmának megismerése, és ezek alapján az üzleti döntés meghozatala kizárólag a Szerződő felelősségi körébe tartozik. A tényleges adókövetkezmények pontos meghatározása minden esetben csak egyedi vizsgálat alapján lehetséges. Kérjük, hogy a hivatkozott jogszabályok változását szíveskedjen figyelemmel kísérni a pontos tájékozódás érdekében! A hatályos és korábbi jogszabályokat megtalálja – többek között – a Nemzeti Jogszabálytár honlapján, a <http://njt.hu/oldalon>.

- Kamatjövedelemnek minősül** a biztosító által biztosítási szerződésre tekintettel kifizetett összegből – kivéve az adómentes, vagy a személyi jövedelemadó törvény egyéb rendelkezése alapján adóköteles juttatást – a befizetett díjat meghaladó összeg azzal, hogy nem minősül befizetett díjnak a kockázati biztosítás díja.
A kockázati biztosítás olyan élet-, baleset- vagy betegségbiztosítás (személybiztosítás), amely esetében biztosítási esemény bekövetkezése nélkül vagyoni érték kivonására nincs lehetőség (tehát nincs pl. lejáratú szolgáltatása és visszavásárlási értéke).
- „Egyes meghatározott juttatásként”** az adózási kifizető (így a munkáltató) által magánszemély javára kötött személybiztosítási szerződés alapján kifizető által fizetett adóköteles biztosítási díj.
- A kamatjövedelem után a személyi jövedelemadó mértéke** 2016.01.01-től **15%**, melyet a kifizetők a biztosító a kifizetendő összegből levon. Az olyan biztosítás esetén, amelyet 2016.01.01. előtt kötöttek, a kamatjövedelem adómértéke a megszolgált kamatjövedelemre 2015.12.31-ig 16%, 2016.01.01-től 15%.
- A biztosításból származó kamatjövedelem **csökkenthető**
  - 50%-kal**, amennyiben a kamatjövedelem megszerzése
    - az egyszeri díjas biztosítási szerződés létrejöttét követő 3. év elteltével, de az 5. év elteltét megelőzően következik be, továbbá
    - a rendszeres díjas biztosítások esetén a szerződés létrejöttét követő 6. év elteltével, de a 10. év elteltét megelőzően következik be,
  - illetve **100%-kal**, amennyiben a kamatjövedelem megszerzése
    - az egyszeri díjas biztosítási szerződés létrejöttét követő 5. év elteltével következik be, továbbá
    - a rendszeres díjas biztosítási szerződés létrejöttét követő 10. év elteltése után következik be.
- Nem csökkenthető a kamatjövedelem**, ha
  - a biztosítási szerződésre a biztosítás teljes tartama alatt a szerződés szerint elvárt díjon felül díjfizetés (ideértve különösen az eseti, a rendkívüli, a soron kívüli díjat) történt, kivéve, ha a szerződés szerint elvárt díjon felüli díjfizetést a hozzá tartozó biztosítástechnikai tartalékkal vagy díjtartalékkal együtt elkülönítetten tartja nyilván a biztosító. Az így elkülönített összegeket – az elvárt díjon felüli díjfizetés időpontját tekintve a szerződés létrejötté időpontjának – az adókötelezettség megállapításakor úgy kell tekinteni, mint önálló biztosítási szerződés szerinti díjat, biztosítástechnikai tartalékot, díjtartalékot;
  - a rendszeres díjak növelésének (indexálás) mértéke meghaladja a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett, a díjnövelés évét megelőző második évre vonatkozó éves fogyasztói áremelkedés 30 százalékponttal növelt értékét.
- Átmeneti szabály** 2011.01.01-jétől: az adó mértéke 0%, ha a biztosítási szerződés megkötése 2006.09.01-je előtt történt. Kivételt képez a 2006.09.01-je előtt megkötött életbiztosítás, ha a szerződés szerinti elvárt díjon felüli díj (eseti, rendkívüli, soron kívüli díj) 2010.12.31-ét követő befizetése révén keletkezett díj-

tartalék és azzal arányos hozamának kivonására kerül sor. Ekkor a 2010.12.31-ét követő első, soron kívüli díjbefizetés napját – jövedelemadó szempontjából – egy új szerződéskötés napjának kell tekinteni, és arra, illetve az ezt követő rendkívüli befizetések kivonására már az adóköteles kamatjövedelemre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

- nyugdíjbiztosítások** tárgyévben befizetett díja után a magánszemély Szerződő rendelkezhet a személyi jövedelemadójáról az összevont adóalapot terhelő, kedvezményekkel csökkentett személyi jövedelemadó mértékéig (a továbbiakban: adójóváírás). Az adójóváírás feltétele, hogy a magánszemély kedvezményekkel csökkentett összevont adóalapja fedezetet nyújtson az igénybevételre. Az adójóváírás mértéke **a tárgyévben befizetett díj 20%-a**, de az adóévben legfeljebb 130 ezer forint. Több nyugdíjbiztosításra történő befizetés esetén az adójóváírást a befizetésekkel arányosan teljesíti az adóhatóság. Fontos, hogy a kedvezmény a nyugdíjbiztosításhoz kötött kiegészítő biztosítás(ok)ra befizetett díj után nem érvényesíthető. A 2015-ben és későbbi években fizetett díj után szerződésváltás esetén mindegyik szerződő a saját befizetése után érvényesíthet adójóváírást (a 2014-es befizetések után csak az aktuális szerződő érvényesíthette azt). Adójóváírásról rendelkezni a biztosító első nyugdíjszolgáltatásnak minősülő kifizetéséig lehet, de legkésőbb addig, amíg a biztosított a nyugdíjkorhatárt el nem éri.
Lényeges tudnivaló, hogy kedvezményre jogosító nyugdíjbiztosítás alatt a személyi jövedelemadóról szóló törvény főszabály szerint a 2013. december 31-ét követően kötött olyan életbiztosítást ért, amelynél a biztosító teljesítését az alábbiak közül legkorábban bekövetkező esemény váltja ki:
  - a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló jogszabály szerinti saját jogú nyugdíjszolgáltatásra való jogosultság biztosított általi megszerzése (azaz a tényleges nyugdíjas állapot), vagy
  - az egészségi állapot legalább 40 százalékos mértéket elérő károsodása, feltéve, hogy a nyugdíjbiztosítási szerződés létrejöttének időpontjában a biztosított egészségkárosodása ezen mértéket nem éri el, vagy
  - a szerződés létrejöttkor érvényes öregségi nyugdíjkorhatár biztosított általi betöltése, illetve
  - a biztosított halála.Mindegyik esetben feltétel, hogy a szerződés létrejöttétől a biztosító teljesítéséig (kivéve a biztosított halálát, a biztosított legalább 40%-os mértékű egészségkárosodását, valamint, ha a biztosító teljesítése nem csökkenő összegű járadékszolgáltatás és a járadékszolgáltatást a folyósítás megkezdésétől számított 10. év végéig, vagy a biztosított haláláig nyújtják) legalább 10 év elteltjen. Fontos továbbá, hogy kizárólag azon biztosítási szerződés tekinthető nyugdíjbiztosításnak, amelyek a felsorolt 4 pont bármelyikének bekövetkezésekor kiváltja a biztosító szolgáltatását, ezeken kívül pedig más biztosítási eseményt nem tartalmaz.
A kedvezmény igénybevétele a személyi jövedelemadóról szóló bevallásban, a biztosító által kiállított igazolás birtokában lehetséges.
Az így érvényesített kedvezménnyel kapcsolatban **visszafizetési kötelezettsége** keletkezhet a magánszemélynek, ha a nyugdíjbiztosítási szerződés nyugdíjbiztosítási szolgáltatás nélkül szűnik meg, vagy úgy módosul, hogy a módosítást követően a szerződés már nem felel meg a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti nyugdíjbiztosítás feltételeinek. A visszafizetési kötelezettség a biztosítási szerződés teljes tartama alatt érvényesített adójóváírás (ideértve a korábbi szerződések rendelkezése alapján átutalt összeget is) 20 százalékkal növelt összegének visszafizetését jelenti.
- Vonatkozó jogszabályok:** a 2016.01.01-jétől hatályos személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. § 93., 96., 97., 98. és 99. pontja, 44/C. §-a, a 65. § (1) bekezdés d) pontja, (2) bekezdés a) pontja, (3) bekezdés ac) és ad) pontjai, (3a), (3b), (4), (6a) bekezdése, a 70. § (1) bekezdés c) pontja, valamint a 84/G. § (3) bekezdés b) pontja, (4) bekezdése, (6) bekezdése.

Kamatjövdelem utáni 6%-os eho fizetési kötelezettség

Az eho (egészségügyi hozzájárulás) százalékosan meghatározott adó jellegű kötelezettség, melyet az 1998. évi LXVI. törvényben meghatározott jövedelmek után kell megfizetni. **2013.08.01-től 6%-os eho fizetési kötelezettség is terheli azon biztosítási szerződéseket, melyekre vonatkozóan kamatjövdelem utáni adófizetési kötelezettség keletkezik.** Ha a szerződésen kamatjövdelem után fizetendő adó nem keletkezik, akkor eho-mentes is a kifizetés.

Az alábbiakban felsoroljuk az 1998. évi LXVI. (eho) törvény kapcsolódó rendelkezéseit:

- ▶ „3/A. § (1) A Tbj. szerinti belföldi magánszemély vagy – ha a jövdelem utáni adófizetésre az Szja tv. szerint a kifizető köteles – a kifizető **6%-os mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet**
a) az Szja tv. 65 §-a szerinti **kamatjövdelem** – az Szja tv. szerint adómentesnek minősülő kamatjövdelem vagy kamat kivételével – **adóalapként meghatározott összege után.**”
- ▶ „11. § (8a) A 3/A. §-ban meghatározott eho-t és annak alapját a kifizető a Tbj. szerinti belföldi minőség vizsgálata nélkül állapítja meg, vonja le, és magánszemélyhez nem köthető kötelezettségként bruttó módon vallja be. Ha a magánszemély eho megfizetésére nem köteles, a tőle levont eho visszatérítését az Art. 4. számú melléklet 5. pontjában meghatározott eljárásban kezdeményezheti, melynek során igazolja, hogy a Tbj. szerinti külföldinek minősül vagy az 5. § (3) bekezdése alapján mentességet élvez az eho alól.”
- ▶ „11. § (12) Az Szja tv. 65. § (2) bekezdése szerinti esetben a magánszemély az adóhatósági közreműködés nélkül elkészített bevallásában vagy önellenőrzésében igényelheti vissza a kifizető által levont és a bevallásban megállapított egészségügyi hozzájárulás különbségét. Az Szja tv. 65. § (2) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti igazoláson a kifizető feltünteteti a magánszemélytől levont eho összegét.”
Például: Ha az eho törvényben meghatározott jövedelmek után megfizetett százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás együttes összege a tárgyévben eléri a 450 000 Ft-ot (hozzájárulás-fizetési felső határ) és a kifizető vagy munkáltató által kiadott igazoláson szerepel a levont eho értéke, akkor a magánszemélynek a saját maga által készített személyi jövedelemadó bevallásban lehetősége van a különbözet elszámolására.
- ▶ „11/C. § (1) A 3/A. § – egyes közteherviselési kötelezettséget előíró törvények módosításáról szóló 2013. évi CXVIII. törvényvel megállapított – rendelkezéseit a 2013. augusztus 1-jén és azt követően megszerzett jövedelmekre kell alkalmazni a (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével.
(2) Ha a kamatjövdelem juttatását megalapozó időszak 2013. augusztus 1-je előtt kezdődik, de a jövdelem megszerzésének időpontja a 2013. augusztus 1-jével kezdődő időszakra esik, a 3/A. § szerinti egészségügyi hozzájárulás a 2013. augusztus 1-jétől megszolgált kamatjövdelemet terheli.
A 2013. augusztus 1-jétől megszolgált kamatjövdelemet – ha a kamat juttatójának nyilvántartásából más nem állapítható meg – a kamatjövdelem juttatását megalapozó időszak 2013. július 31-ét követő részének és az időszak teljes időtartamának napokban számolt aránya alapján kell megállapítani.”
Tehát, ha a kamatjövdelem juttatását megalapozó időszak 2013. augusztus 1-je előtt kezdődik, de a jövdelem megszerzésének időpontja 2013. augusztus 1. vagy azutáni időpont, akkor az eho összegét a kamatjövdelem juttatását megalapozó időszak 2013. augusztus 1-jétől kezdődő részének és az időszak teljes időtartamának napokban számolt aránya alapján kell megállapítani.
- ▶ „3/A. § (2) d) Mentés továbbá az egészségügyi hozzájárulás alól az az Szja tv. 65. § szerinti olyan biztosítás után megállapított kamatjövdelem, amelynél a biztosításra vonatkozó jogviszony fennállásának időszakában mindvégig a biztosítási feltételekben vagy más hasonló, a szerződő által megismerhető belső sza-

bályzatban meghatározottak szerint befektetési egységhez kötött életbiztosítások esetében a szerződő választása szerinti eszközalapnak, befektetési egységhez nem kötött életbiztosítások esetében a díjtartaléknak legalább 80 százalékos arányban kell valamely EGT-állam által kibocsátott, forintban jegyzett, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt tartalmaznia.”

Tájékoztató a biztosító adatszolgáltatási kötelezettségeiről

A biztosítási szerződésekre vonatkozó adatszolgáltatásokat a következő jogszabályok tartalmazzák:

- ▶ Az adó és egyéb közterhekkel kapcsolatos nemzetközi közigazgatási együttműködés egyes szabályairól szóló 2013. évi XXXVII. törvény (Aktv.) 43/B–43/C. § valamint 43/H. §;
- ▶ 2014. évi XIX. törvény (FATCA);
- ▶ A biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bit.).

USA adóilletőség: Magyarország Kormánya és az Amerikai Egyesült Államok (USA) Kormánya között létrejött, a nemzetközi adóügyi megfelelés előmozdításáról és az ehhez kapcsolódó szabályozás (FATCA) végrehajtásáról szóló megállapodás alapján az USA adóhatósága és a magyar adóhatóság (Nemzeti Adó- és Vámhivatal) automatikus módon információt cserélnek a Magyarországon bejegyzett pénz- és tőkepiaci szereplőknel vezetett, az USA-ban belföldi illetőséggel bíró ügyfelek számlái vonatkozásában 2014. július 1-től.

- ▶ A FATCA törvényben meghatározott esetekben a biztosító köteles illetőség vizsgálatra, melynek célja megállapítani a számlatulajdonos (szerződő vagy kedvezményezett) által megadott adatok vagy illetőségi nyilatkozat alapján a számlatulajdonos esetleges USA-beli adóilletőségét.
- ▶ A FATCA törvényben meghatározott készpénz érték limitet meghaladó szerződésekről – USA-beli adóilletőség esetén vagy az illetőségi nyilatkozat megtagadása esetén – a biztosítónak jelentéstételi kötelezettsége van.
- ▶ Jelentéstételi kötelezettség esetén az Aktv. 43/B–43/C. §-a szerint a biztosítónak az adóhatóság felé adatszolgáltatási kötelezettsége áll fenn. Az adatszolgáltatásban elküldött adatok automatikusan továbbküldésre kerülnek az USA adóhatósága felé. Az adatszolgáltatással kapcsolatban a biztosító az ügyfelet az adatszolgáltatás teljesítésétől számított 30 napon belül írásban tájékoztatja.

A Bit. 138. § (3) bekezdése az alábbiakat tartalmazza: „Nem jelenti a biztosítási titok sérelmét, ha a biztosító által az adóhatóság felé történő adatszolgáltatás a Magyarország Kormánya és az Amerikai Egyesült Államok Kormánya között a nemzetközi adóügyi megfelelés előmozdításáról és a FATCA szabályozás végrehajtásáról szóló Megállapodás kihirdetéséről, valamint az ezzel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2014. évi XIX. törvény (a továbbiakban: FATCA-törvény) alapján az adó- és egyéb közterhekkel kapcsolatos nemzetközi közigazgatási együttműködés egyes szabályairól szóló 2013. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Aktiv.) 43/B–43/C. §-ában foglalt kötelezettség teljesítésében merül ki.”

A Bit. 145. § (2) bekezdése az alábbiakat tartalmazza: „Nem jelenti az üzleti titok sérelmét a biztosító által az adóhatóság felé történő adatszolgáltatás a FATCA-törvény alapján az Aktiv. 43/B–43/C. §-ában foglalt kötelezettség teljesítéséhez.”

Európai Unió és OECD adóilletőség: Az Adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 31. § (2) 25b pontjának rendelkezése, illetve a 2014/107/EU irányelvnek való megfelelés alapján az Aktiv. 2016. január 1-jétől hatályos módosításának rendelkezései szerint a biztosítónak adatszolgáltatási kötelezettsége van az adóhatóság felé az Európai Unió más tagállamában, illetve meghatározott országokban adóilletőséggel rendelkező személlyel kapcsolatban.